

הליכא למחש לניצוצות, אבל משתינ מעמד (ד) פשיטא דאסור דלא עדיף מבית הכסא עראי, והוא הדין אם משתינ מישב או בעפר (ט) תחתו דליכא ניצוצות, בבית הכסא עראי (ו) נמי שרי, ואין חלוק בין קבע לעראי לענין זה, אלא בבית הכסא קבוע מסתמא עושה צרכיו (ז) מישב ובית הכסא עראי מסתמא עושה מעמד הואיל ואינו נפנה (ח) לגדולים (בית יוסף בשם נירוקי יוסף ומגדל ע"ח), * (י) ובבית הכסא עראי מתר להשתין בהם פשהם בראשו, אבל אם אותן בידו אסור להשתין בהם מעמד אפילו אם תופס אותם בכגדו, (יא) מפני שצריך לשפשף בידו ניצוצות שברגליו, אלא (יב) חולצין ברחוק (יג) ארבע אמות ונותנים (יד) לתברו, והמדברי הרמב"ם נראה שאסור להשתין (טא) פשהם בראשו, בין בבית הכסא קבוע בין בבית הכסא עראי, ויש לחש (טב) לדבריו: ב. * (יז) בית הכסא קבוע הינו, שיש בו צוזה והוא על פני השדה (יח) בלא (יט) תפירה: ג. * (יז) בית הכסא עראי (י) הינו, כגון להשתין מים שאין אדם חולץ בשבילם לבית הכסא, והפעם הזאת נעשה המקום הזה (יא) בית הכסא תחלה: ד. (יב) אם הם בתיקו ונגזר חגורה (יג) או בכגדו בידו מתר, בין להשתין בין לפנות: ה. אם רוצה לפנס (יד) לבית הכסא קבוע לעשות צרכיו, חולצין ברחוק ארבע אמות, הגה ויש אומרים אפילו בלא (טו) צרכיו (בית יוסף בשם רב האי) (טז) נטוב להחמיר, וגוללן ברצועות שלהן

ג. תוספות שם תראשי
בזכות תפליין וספיג
וספר התרומה ד' שם
במקרא ה' בפרק ר'
מהלכות תפליין. ו' רשיי
שם במקרא. ו' שם
ברשיי. ח' שם
התרומה. ט' שם במקרא.
י' כן הוא במקרא שם
אבל הבית יוסף כתב
שהטור לפי גרסתו
שלפניו והרמב"ם
הר"ח והראשונים לא
חלקו בין קבוע לעראי.

באר היטב

(ג) מושב. לבן פשהם בראשו אסור אפילו להשתין, גזירה שמה יעשה צרכיו: (ד) לגדולים. לבן בבית הכסא עראי מותר דלא גזרינן שמה יעשה בהם: (ה) ארבע אמות. וכן כתב הטור וקאי ארשא דהינו בבית הכסא קבוע דאסור להשתין פשהם בראשו אלא חולצין ברחוק ארבע אמות ומקילא שמעין בבית הכסא עראי דאסור פשהם בידו אין תקנה רק שיתגם לחברו, אבל מקל מקום אין צריך להסיר מידו ברחוק ארבע אמות, ט"ז, כגון אברהם. ובתשובת משה יוסף חלק ב סימן ה' כתב שמה שכתב הטור אלא חולצין ברחוק ארבע אמות קאי נמי לבית הכסא עראי ומשום הכי הרבה להקשות, עין שם, ולא דק, ועין בי"ח: (ו) תפירה. אבל

באר הגולה

א * ובבית הכסא עראי מתר להשתין בהם פשהם בראשו. פשוט דהוא הדין לענין תפליין של ודעו, וכן איתא להדיא בספר התרומה, דלא כהפרי מגדים. ונראה, שביסוד הקריכות מעל פה דיו שלא נבא לשפשף בהם: ב * בית הכסא קבוע הינו, שיש בו וכו'. נראה לכאורה דאפילו אם עתה אין בו צוזה כלל, בין שהוא מקום שחולצין לפנות שם, גזרינן שמה יעשה צרכיו. ולא נקט המחבר לשון זה רק להורות לנו דאם יש צוזה במקום הזה, תו חוששין שמה הוא יעשה צרכיו אם פן במקום הזה, ואפילו אם עד עתה לא היה זה המקום מוקד לפנות. ובזה ניתא מה דפסק המחבר בלי תפירה, להורות דאם הוא בתפירה תשוב כמאן דליתא ומתיר אם אותו המקום אינו מוקד לפנות עד עתה. ועין במגן אברהם סעיף קטן י' מה שתמה על המחבר, ולפי זה ניתא הכל: ג * בית הכסא עראי וכו', בית הכסא תחלה. עין במשנה ברורה בשם הפרי מגדים. ואם הוא מקום המסירה מפני מי רגלים המצוי תמיד שם, לכאורה המקום הזה דין בית הכסא קבוע יש לו, דלא גרע מקבוע של מי רגלים כ"ח ט"ז: (י) לתברו. דהוא בעצמו אסור לאחוז בהן אז אף דמירי בקבוע. ומבאר לקמן בסעיף ה דאחוז בכגדו ובידו, בית דמירי כשמשתינ מעמד ותישתינ משום ניצוצות: (יא) פשהם בראשו. (ו) והוא הדין בודעו, דסבירא לה דגזרינן שמה יעשה בהם, אבל כשהן בכיסין ואחוז הכיס בידו מתר להשתין בהן לדברי הכל, שלשהן בכיסין אין אסור בהפניה, כמו שיתבאר בסימן מד: (יב) לדבריו. ולעת הצורך, כגון שיתבטל על ידי זה מתפלה בצבור, יכול לסמך אצעה ראשונה, אף שיתיר הרבה שלא יבא לידי הפניה, כן כתב הנתי אדם. ומכל מקום נזהרין לחלץ השל ראש, וגם השל יד (ט) נכון להסיר תרצועות מכף היד שלא יבא לשפשף הניצוצות בהם: ב (יג) בלא תפירה. ודעה לומר, אז צריך לחלצין ברחוק ארבע אמות, אבל אם הוא בתפירה, תרי התפירה וזכות הכסא שלמעלה רשות לעצמו, ואין לו דין בית הכסא כלל, כמו שיתבאר בסימן פג, ומתיר לנכנס בתוכו בתפליין שעליו, ומכל מקום קדם שישתינ צריך לחלצין לדברי הכל כמו בשאר בית הכסא קבוע, כן מסיק המגן אברהם. כמה דברים אמורים, להשתין, אבל לעשות צרכיו, משמע מדברי הבית יוסף דיש להתמיר לחלץ ברחוק ארבע אמות במקום שרוצה לעשות צרכיו, אפילו נפנה במקום שאינו בית הכסא כלל אלא בתצור או על פני השדה: ג (יד) בית הכסא עראי וכו'. פשוט, הא דאמרין לעיל דמתר להשתין בו בתפליין שבראשו הינו, במקום שאין בו צוזה, וגם הוא מקום שאין רגליהן לפנות שם, ולכן לא גזרינן שמה יעשה בתפליין, (טא) ואפילו אם הוא מקום צנוע: (טב) בית הכסא תחלה. עין בפרי מגדים דסבירא לה דהאי לשון לאו דוקא, דאפילו מיתיר מבמה זמנים להשתין מכל מקום עראי יתשב: ד (טז) אם הם בתיקו וכו'. דתו ליכא למחש משום ניצוצות וגם משום שמה יפלו ממנו, ומתיר בין בבית הכסא קבוע (טז) ובין בצעראי: (יז) או בכגדו בידו. צריך עיון, דכסעיה א כתב, אפילו תופס אותם בכגדו אסור. ועין בש"ז ומגן אברהם שגזרינן כזה מאד. ובבאורי הגר"א כתב דסעיף זה שהוא מפעל התרומה הוא שיטה אחרת החולק על הא דסעיף א, וסבירא לה דכגדו וידו תו לא תישתינ לשפשף הניצוצות, וכן הכריע בספר מאמר מרדכי, ובקשווין בכגדו (ט) לכלי עלמא מתר: ה (יח) לבית הכסא קבוע. (ט) נקט קבוע משום סיפא, לאשמעין דאפילו בקבוע מביני התפליין עמו משום שמייה, אבל אין הכי נמי דאפילו באינו קבוע כלל צריך לחלץ ברחוק ארבע אמות ממקום שרוצה לפנות, וכדלעיל בסוף סעיף יג. וכן מה דנקט לעשות צרכיו, גם בן משום רבנותא דסיפא, אבל באמת הוא הדין להשתין צריך לחלץ ברחוק ארבע אמות וכדלעיל בסעיף א: (יט) נטוב לתקמיר. המגן אברהם מסיק דמדינא אסור לנכנס לבית הכסא בתפליין, דלא גרע מקרינן לקמן בסימן מה סעיף ב. ועין בפרי מגדים ובמאמר מרדכי שכתבו דמדברי תראשי"ש לא משמע הכי, גם

שער הציזין

(ג) עלת תמיד ואלהי רבה: (ד) רמב"ם ובית יוסף: (ה) פרי מגדים: (ו) בית יוסף: (ז) ממגן אברהם ופרי מגדים: (ח) מסתמית לשון הרמב"ם, וכן משמע בשלחן ערוך של הגר"א, אבל מצאתי בסוף הסימן בפרי מגדים שפצור להמר בשם תאלהי רבה: (ט) מייסועת נצחק: ב (י) הגר"א: ג (יא) הגר"א: ד (יב) משי"ח: (יג) כגון אברהם: ח (יט) מאמר מרדכי: